

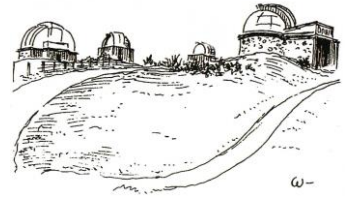
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

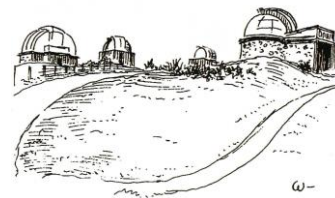
12. årgang nr. 10

Nattehimlen oktober 2023

De nordlige vinterstjernebilleder Orion, Store Hund og Tyren.

Mens deepsky seværdigheder bugner på aftenhimlen, tilbyder vores eget solsystem de bedste seværdigheder denne måned. Jupiter og Saturn bevæger sig ind i det primære visningsområde, to meteorsværme ankommer, og sol- og måneformørkelse fylder også oktoberober måned.

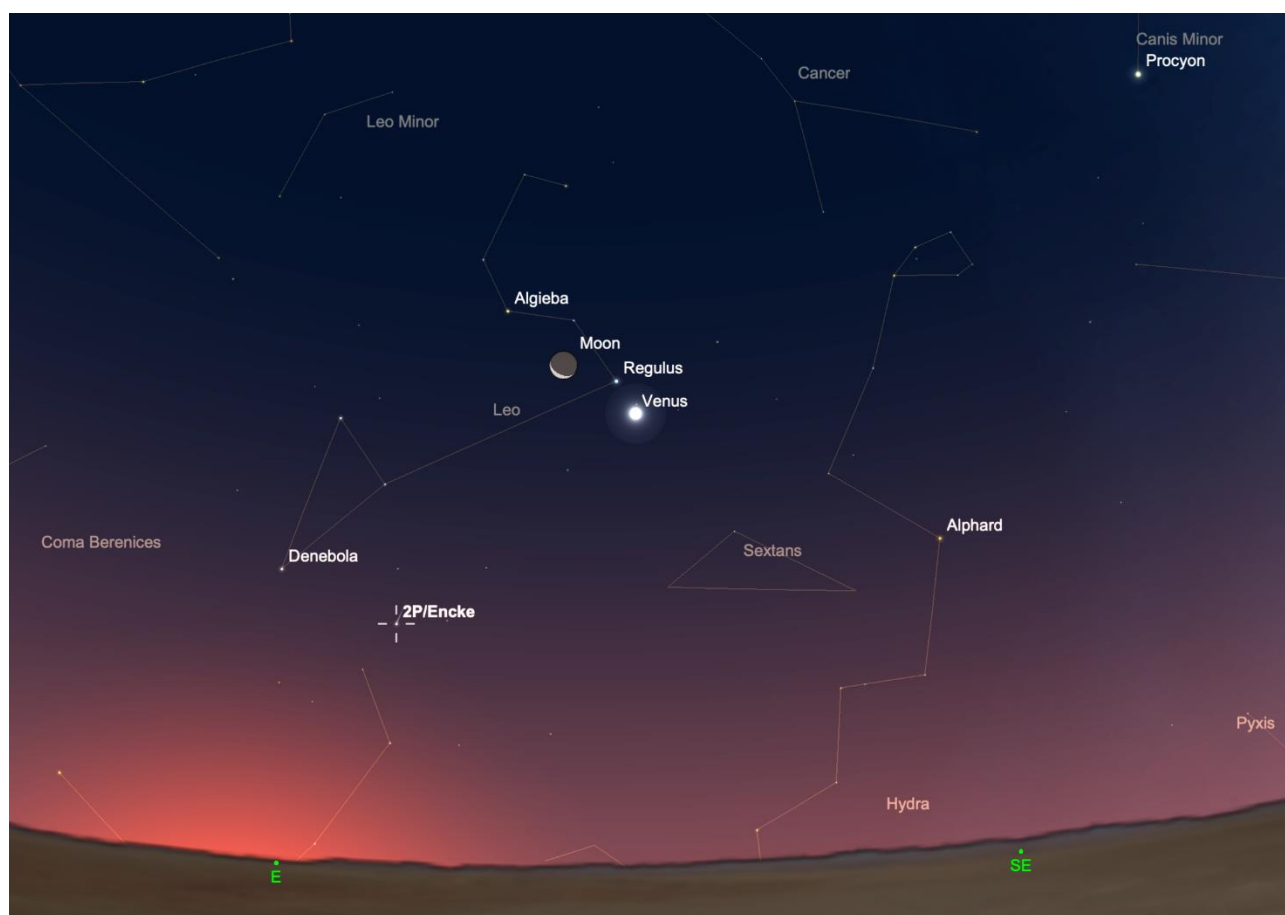

12. årgang nr. 10

1.-2. oktober 2023. Den aftagende Måne står op med Jupiter i øst midt på aften timerne. Nu kun en måned fra opposition, skinner Jupiter klart i størrelsesordenen -2,7 og dominerer den østlige himmel før midnat og overstråler langt enhver stjerne på himlen. Planeten, nu i den sydlige del af Vædderen, er godt positioneret til observation gennem slutningen af året og ind i begyndelsen af 2024.

6. oktober. Månen i sidste kvarter 13:48 UT

7. oktober. Den aftagende halvmåne tæt på stjernerne Castor og Pollux i Tvillingerne på himlen før daggy.

Venus og en aftagende halvmåne på hver side af Regulus på den østlige himmel ved morgentusmørke den 10. oktober 2023.

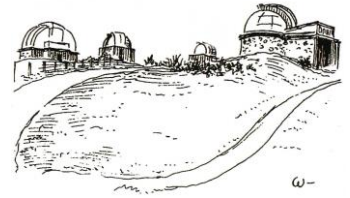
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

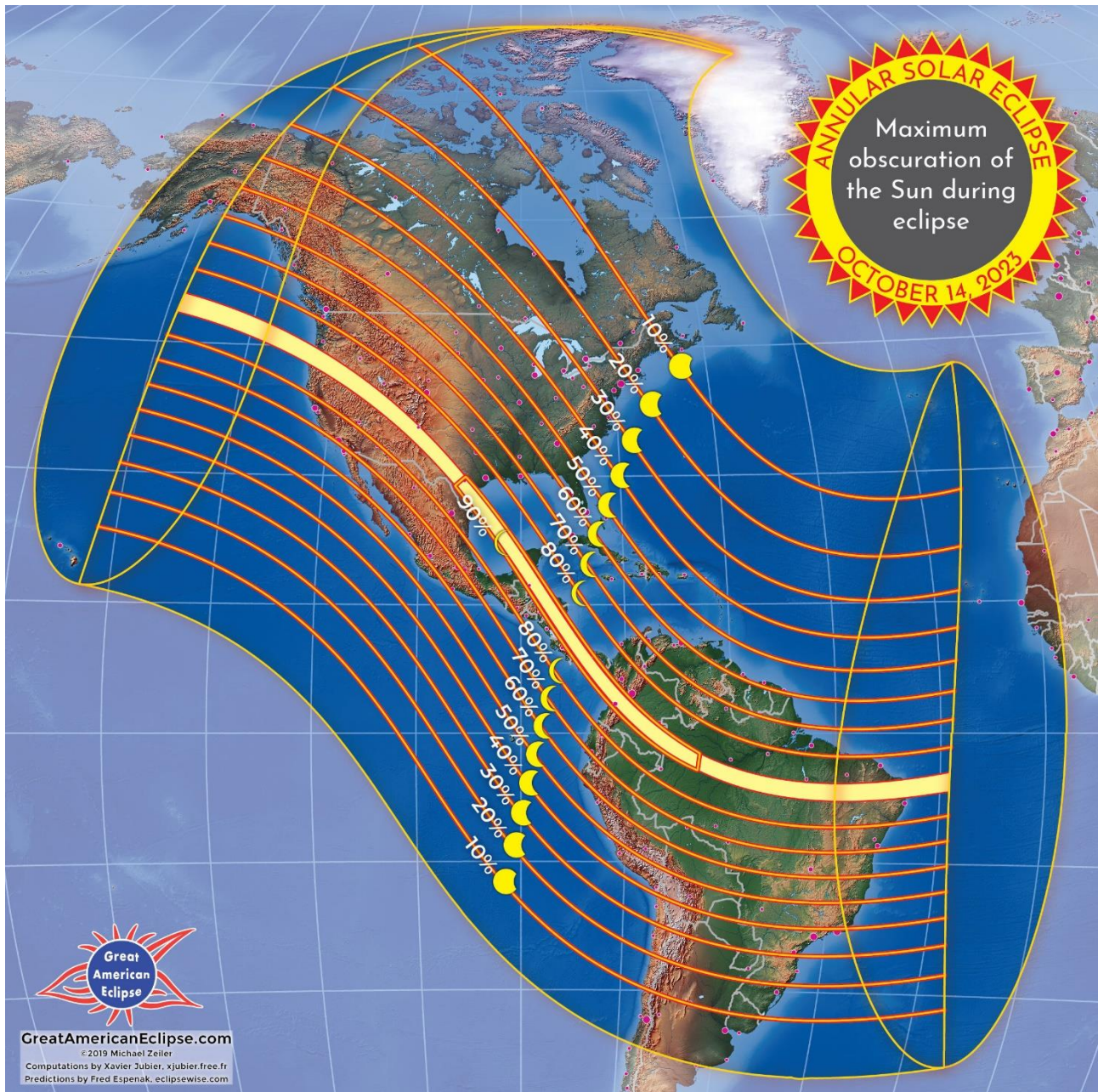
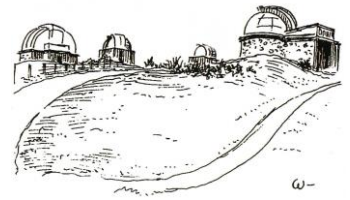
12. årgang nr. 10

10. oktober. Kig mod øst før daggry for at se Venus omkring 2° syd for Regulus, den klareste stjerne i Løven, mens Månen står omkring 3° nord for den samme stjerne. Venus fortsætter sin fremragende tilsynekomst som 'Morgenstjernen' og skinner i dag i størrelsesordenen -4,5. I et teleskop spænder dens skive omkring $28''$ og fremstår som en stor halvmåne. Efterhånden som måneden skrider frem, bliver planetens skive halvt oplyst.

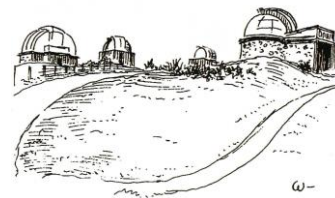
12.-16. oktober. I løbet af de næste to uger kan observatører på den nordlige halvkugle med meget mørk himmel se Zodiacallyset i øst omkring 90-120 minutter før solopgang. Den hvidligt glødende kile af lys ser ud til at støde opad fra horisonten. Zodiacallyset er simpelthen sollys, der reflekteres af små støvpartikler i det indre solsystem.

14. oktober. Nymåne 17:55UT.

14. oktober. En ringformet solformørkelse finder sted i et smalt bånd på tværs af Nordamerika (fra Oregon til Texas), Mellemamerika og det nordlige Sydamerika. Formørkelsen indtræffer fra 16:12 UT til 19:46 UT. Uden for det ringformede bånd vil mange observatører i Amerika se en delvis solformørkelse over et bredt område. Se efter [præcis timing og synlighed på dette link](#) .

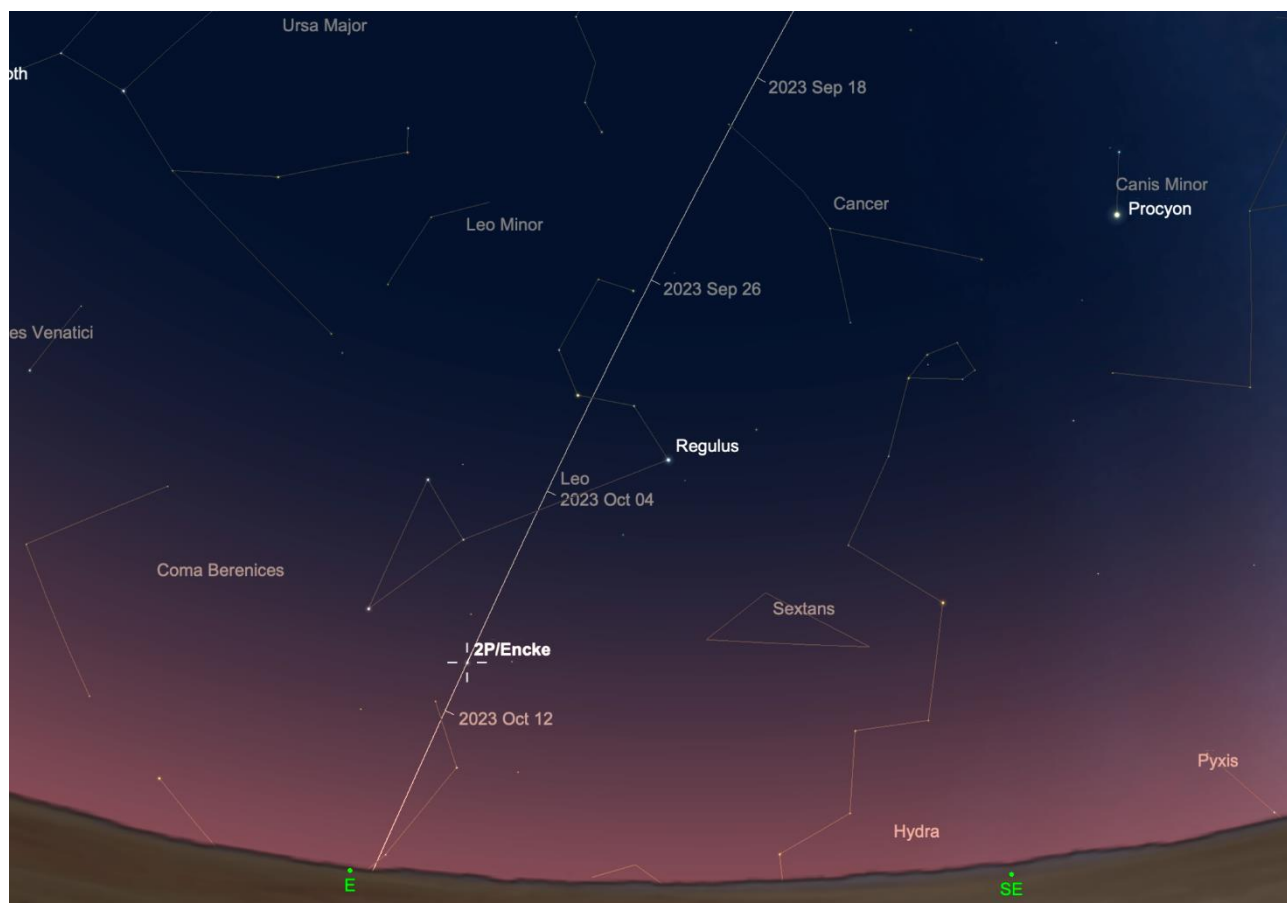

Banen for den ringformede solformørkelse den 14. oktober 2023. Dette kort viser også de områder, hvor en delvis solformørkelse er synlig. Billedkredit og copyright Michael Zeiler på GreatAmericanEclipse.com

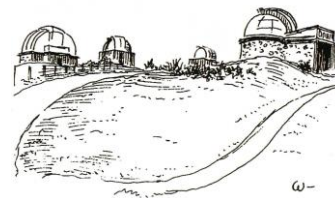

12. årgang nr. 10

15. oktober. Det er ikke meget at se på, men den lille Komet 2P/Encke vender denne måned tilbage til vores del af solsystemet. Efter kometen 1P/Halley var Encke den anden komet, for hvilken der blev beregnet en periodisk bane, i dette tilfælde af dens navnebror Johann Franz Encke i 1819. Kometen blev blandt andre observatører set af Charles Messier i 1786 og Caroline Herschel i 1795. Men det var Encke, der fandt ud af, at alle disse observationer var af den samme komet. Med en omløbsperiode på 3,3 år er kometen en hyppig gæst i det indre solsystem. I midten af oktober i år kan kometen nå en maksimal lysstyrke på 7,5, når den passerer hen over Løven og Jomfruen. Grib et lille teleskop og kig – den vil have en tæt koma og i bedste fald en lille hale, der peger mod vest væk fra Solen.

Komet 2P/Enckes bane i begyndelsen af oktober 2023 på den østlige morgenhimmel.

22. oktober. Orioniderne, en af årets bedste meteorsværme, topper i de tidlige morgentimer i dag. Der er normalt så mange som 20-40 hurtigtgående meteoror i timen på mørk himmel. Disse meteoror kan dukke op hvor som helst på himlen og deres baner kan spores tilbage til nær toppen af Orions kølle. Maksimal aktivitet forekommer normalt mellem midnat og daggry. Månen i første kvartal er af vejen, når der er maksimal meteoraktivitet i år. Ligesom Eta Akvariderne i maj, er Orioniderne bittesmå stykker af Komet 1/P Halley, der rammer den øvre atmosfære, når Jorden passerer gennem den berømte komets affaldsfelt.

22. oktober. Månen i første kvarter 03:29 UT

23. oktober. Venus står højt og lysende på den tidlige morgenhimmel ved største vestlige elongation omkring 46° fra Solen.

24. oktober. Saturn står omkring 3° nord for en tiltagende Måne i dag. Planeten er forbi opposition, men stadig i en god position til at observere i et teleskop. De forlængede skygger, der kommer fra vinklen mellem planeten, Jorden og Solen, giver ringene et mere dramatisk udseende, når de observeres i høj forstørrelse i et teleskop.

26. oktober. Lille Neptun ligger omkring $1,5^{\circ}$ nord for Månen.

29. oktober. Fuldmåne 20:25 UT

29. oktober. En delvis måneformørkelse er synlig i hele Europa, Afrika og store dele af Asien. Find det præcise tidsrum for din placering [på dette link](#).

31. oktober. Syd Tauriderne meteorsværmen topper den 6. november, men sværmen er aktiv. Se efter lyse meteoror, der viser vej tilbage til Tyren, som du kan se på den østlige himmel sidst på aftenen. På grund af stigende aktivitet i slutningen af oktober kaldes Syd Tauriderne nogle gange for "Halloween-ildkuglerne".

Brian Ventrudo 1. oktober 2023